

13 Πρέπει να δηλώνονται όλα τα **εργατικά ατυχήματα** και πού;

Ναι, όλα τα εργατικά ατυχήματα πρέπει να δηλώνονται εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, ο εργοδότης πρέπει να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύνανται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος. Μπορούν να δηλώνονται στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, ασφάλειας και υγείας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού που υπάγεται ο εργαζόμενος.

14 Προστατεύονται οι **ανήλικοι** κατά την απασχόλησή τους;

Ναι, υπάρχουν διατάξεις (άρθρα 50 μέχρι 67) του κώδικα νόμων που κυρώθηκε με το ν. 3850/2010 που εφαρμόζονται σε κάθε μορφή απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης ανηλίκων. Ως ανήλικοι θεωρούνται όσοι δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας. Μέτρα για την προστασία των ανηλίκων αναφέρονται επίσης στο πδ 62/1998 «Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΚ» καθώς και στην υπα 130621/2003 «Εργασίες, έργα και δραστηριότητες στις οποίες απαγορεύεται να απασχολούνται ανήλικοι».

15 Προστατεύονται οι **έγκυες** κατά την απασχόλησή τους;

Ναι, υπάρχουν διατάξεις για την προστασία των εγκύων εργαζομένων. Συγκεκριμένα, υπάρχει το πδ 176/1997 «Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ» όπως τροποποιήθηκε με το πδ 41/2003.

16 Τι είναι **παρενόχληση** και τι **σεξουαλική παρενόχληση**;

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρο 2 του ν. 3896/2010) οι έννοιες της παρενόχλησης και της σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία και απασχόληση ορίζονται ως εξής:

«παρενόχληση»: όταν εκδηλώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά συνδεδεμένη με το φύλο ενός προσώπου, με σκοπό ή αποτέλεσμα την παραβίαση της αξιοπρέπειας του προσώπου αυτού και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος,

«σεξουαλική παρενόχληση»: όταν εκδηλώνεται οποιαδήποτε μορφή ανεπιθύμητης λεκτικής, μη λεκτικής ή σωματικής συμπεριφοράς σεξουαλικού χαρακτήρα, με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου, ιδίως με τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.»

17 Που μπορώ να **απευθυνθώ** εάν θεωρώ ότι **θίγομαι** από μία τέτοια **συμπεριφορά** όταν αυτή εκδηλώνεται στο πλαίσιο της εργασίας μου;

Οι παραπάνω συμπεριφορές, θεωρούνται διακρίσεις λόγω του φύλου του εργαζομένου/της εργαζομένης, κατά παράβαση της εργατικής νομοθεσίας, και απαγορεύονται σε όλο το φάσμα που καλύπτουν οι διατάξεις του νόμου 3896/2010. Οι αρμόδιοι φορείς στους οποίους μπορώ να απευθυνθώ για τη διαπίστωση και την άρση της διάκρισης αλλά και για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων είναι:

- η Ανεξάρτητη Αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη και
- το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας

Σημειώνεται ότι η Ανεξάρτητη Αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ο αρμόδιος εθνικός φορέας για την προώθηση και την παρακολούθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών ανδρών και γυναικών στην εργασία και απασχόληση, σύμφωνα και με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/54/ΕΚ.

Το παρόν έντυπο καταρτίστηκε από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

YOUTH GUARANTEE

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Διεύθυνση Ένταξης στην Εργασία
Υπουργείο Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Σταδίου 29, Τ.Κ. 10110, Αθήνα

Τηλέφωνο: 213 1516596,
213 1516009, 213 1516091
Φαξ: 210 5295400
apasxolisi@ypakp.gr ✉

Εθνικό
Συμβούλιο Νεολαίας
Hellenic National
Youth Council

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Τζωρτζ 10, 4ος Όροφος,
Πλατεία Κάνιγγος, 10667, Αθήνα

Τηλέφωνο: 210 5548340
Φαξ: 210 5549342
secretariat@esyn.gr ✉
www.esyn.gr

www.neanalysis.eu

Για περισσότερη πληροφόρηση σχετικά με τα δικαιώματά σου στην εργασία και τις διαθέσιμες επιλογές απασχόλησης μπορείς να επισκεφτείς την ιστοσελίδα της Εγγύησης για τη Νεολαία:
www.youthguarantee.gr

“Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παραγωγή του παρόντος εντύπου δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντιστακλά τις απόψεις μόνον των δημιουργών και η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτή”

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Νέος στην αγορά εργασίας;

ΜΑΘΕ

για τα δικαιώματά σου

3 steps
to FIND a JOB

Youth Guarantee

Η παραγωγή του παρόντος συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία («EaSI»)

1 Τι είναι η σύμβαση εργασίας;

Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είναι η συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, βάσει της οποίας ο εργαζόμενος αναλαμβάνει την κύρια υποχρέωση να παρέχει την εργασία του στον εργοδότη, υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του και ο εργοδότης την κύρια υποχρέωση καταβολής του μισθού. Η σύμβαση εργασίας περιέχει όλους τους βασικούς όρους της εργασιακής σχέσης μεταξύ των δύο μερών που

πρέπει να γνωρίζει ο εργαζόμενος (π.χ. ύψος αποδοχών, ωράριο εβδομαδιαίας εργασίας κλπ). Ανάλογα με τη μορφή της εργασιακής σχέσης, οι συμβάσεις εργασίας διακρίνονται σε συμβάσεις πλήρους απασχόλησης, μερικής απασχόλησης, αορίστου χρόνου, ορισμένου χρόνου κλπ. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα βασικά είδη συμβάσεων εργασίας, βλ. στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας www.yrakp.gr ακολουθώντας τη διαδρομή θέματα - Εργασιακά - Βασικά Είδη Συμβάσεων Εργασίας).

2 Πώς θα ξέρω ποιες είναι οι αποδοχές που δικαιούμαι;

Το ύψος των αποδοχών (μισθού ή ημερομισθίου) του εργαζομένου εξαρτάται από το είδος της παρεχόμενης εργασίας και την ειδικότητα με την οποία απασχολείται, σύμφωνα με όσα προβλέπει η ατομική σύμβαση εργασίας (που σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να ακολουθεί κάποια ισχύουσα συλλογική σύμβαση εργασίας). Σε κάθε περίπτωση, οι αποδοχές του εργαζομένου δεν μπορούν να υπολείπονται από τα νομοθετικά καθορισμένα όρια κατώτατων μισθών και ημερομισθίων, που ορίζονται ως εξής:

- α) Για τους υπάλληλους άνω των 25 ετών ο κατώτατος (μεικτός) μισθός ορίζεται στα 586,08 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες άνω των 25 ετών το κατώτατο (μεικτό) ημερομίσθιο ορίζεται στα 26,18 ευρώ.
- β) Για τους υπάλληλους κάτω των 25 ετών ο κατώτατος (μεικτός) μισθός ορίζεται στα 510,95 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες κάτω των 25 ετών το κατώτατο (μεικτό) ημερομίσθιο ορίζεται στα 22,83 ευρώ.

3 Τί πρέπει να γνωρίζω για το ωράριό μου;

Το ανώτατο όριο νόμιμης απασχόλησης ορίζεται σε 45 ώρες εβδομαδιαία για επιχειρήσεις που εφαρμόζουν το πενήντημερο σύστημα εργασίας και σε 48 ώρες για επιχειρήσεις που εφαρμόζουν το εξάημερο σύστημα εργασίας. Παρόλα αυτά, από την 1/1/84 με την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας έχει καθιερωθεί το ωράριο των 40 ωρών εβδομαδιαίας εργασίας για τον ιδιωτικό τομέα. Σε περίπτωση πενήντημερου συστήματος εργασίας, το ωράριο των 40 ωρών εβδομαδιαίας εργασίας επιμερίζεται σε 8 ώρες ημερησίως, ενώ σε περίπτωση του εξάημερου συστήματος εργασίας, σε 6 ώρες και 40 λεπτά ημερησίως.

Αναφορικά με τα χρονικά όρια εργασίας των εφήβων (δηλαδή κάθε νέου ηλικίας τουλάχιστον 15 ετών αλλά κάτω των 18 ετών) ισχύουν ειδικότερα τα εξής:

- ▲ ο χρόνος εργασίας των εφήβων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις 8 ώρες την ημέρα και τις 40 ώρες την εβδομάδα. Ειδικότερα, ο χρόνος εργασίας των εφήβων που δεν έχουν συμπληρώσει το 16^ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και των εφήβων που φοιτούν σε γυμνάσια, λύκεια κάθε τύπου, τεχνικές ή επαγγελματικές σχολές, δημόσιες ή ιδιωτικές αναγνωρισμένες από το Κράτος, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις 6 ώρες την ημέρα και τις 30 ώρες την

εβδομάδα, ενώ η ημερήσια εργασία τους αρχίζει ή λήγει δύο τουλάχιστον ώρες μετά τη λήξη ή πριν από την έναρξη των μαθημάτων αντιστοίχως.

- ▲ ο χρόνος που διαθέτει ο έφηβος όταν εργάζεται σε επιχείρηση, στο πλαίσιο ενός συστήματος εναλλάξ θεωρητικής ή/και πρακτικής κατάρτισης ή πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, συνυπολογίζεται στο χρόνο εργασίας.
- ▲ όταν ο έφηβος απασχολείται από περισσότερους εργοδότες, οι ημέρες εργασίας και οι ώρες εργασίας που πραγματοποιεί αθροίζονται.

- ▲ απαγορεύεται η εργασία των εφήβων από 22.00μ.μ. έως και 06.00π.μ. (νυχτερινή εργασία), καθώς και η υπερωριακή τους απασχόληση.

- ▲ οι έφηβοι δικαιούνται ελάχιστη ανάπαυση δώδεκα (12) συνεχών ωρών για κάθε περίοδο 24 ωρών και εβδομαδιαία ελάχιστη ανάπαυση δύο (2) συνεχών ημερών εκ των οποίων η μία να συμπίπτει με Κυριακή.

- ▲ σε περίπτωση που ο ημερήσιος χρόνος εργασίας υπερβαίνει τις 4,5 ώρες, παρέχεται στους νέους (ανήλικους) διάλειμμα τριάντα τουλάχιστον συνεχών λεπτών.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα χρονικά όρια της εργασίας, βλ. στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας www.yrakp.gr ακολουθώντας τη διαδρομή θέματα - Εργασιακά - Χρονικά Όρια Εργασίας).

4 Πώς θα ξέρω πόση άδεια δικαιούμαι;

Όλοι οι εργαζόμενοι οι οποίοι συνδέονται με σύμβαση ή σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου, δικαιούνται να λάβουν ετήσια άδεια με αποδοχές από την έναρξη της απασχόλησής τους σε συγκεκριμένη επιχείρηση. Ο αριθμός των ημερών αδείας εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας του εργαζομένου στην επιχείρηση/με ελάχιστο όριο τις 20 εργάσιμες ημέρες επί πενήντημερου εβδομαδιαίας εργασίας και τις 24 εργάσιμες ημέρες επί εξαημέρου εβδομαδιαίας εργασίας (που αντιστοιχούν σε ένα έτος απασχόλησης του εργαζομένου).

Η κανονική άδεια των ανήλικων εργαζομένων χορηγείται κατά την περίοδο των θερινών σχολικών διακοπών σε συνεχείς ημέρες. Το μισό της κανονικής αδείας χορηγείται τμηματικά και σε άλλες χρονικές περιόδους, αν το ζητήσει ο ανήλικος.

Για τη διευκόλυνση των εργαζομένων που είναι μαθητές, ή σπουδαστές ή φοιτητές εκπαιδευτικών μονάδων οποιουδήποτε τύπου και οποιασδήποτε βαθμίδας του Δημοσίου ή μονάδων εποπτευομένων από το Δημόσιο με οποιοδήποτε τρόπο, η πρόσθετη άδεια για συμμετοχή σε εξετάσεις, ανέρχεται σε τριάντα (30) επιπλέον ημέρες και μπορεί να χορηγείται σε συνεχείς ημέρες ή τμηματικά. Για την ανωτέρω άδεια εξετάσεων καταβάλλονται, στους δικαιούμενους εργαζομένους μαθητές ή σπουδαστές ή φοιτητές, αποδοχές από τις σχετικές υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την ετήσια κανονική άδεια των εργαζομένων καθώς επίσης και άλλες ειδικές κατηγορίες αδειών (π.χ. γονική άδεια, άδεια προστασίας της μητρότητας) βλ. στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας www.yrakp.gr (ακολουθώντας τη διαδρομή θέματα - Εργασιακά - Άδεια Μισθωτών).

5 Νομίζω ότι ο εργοδότης μου δεν μου δίνει το μισθό που μου αναλογεί, μπορώ να κάνω κάτι;

Σε περίπτωση που δεν είστε σίγουροι για το αν οι αποδοχές σας είναι αυτές που θα έπρεπε να λαμβάνετε από τον εργοδότη σας καθώς επίσης και για οποιοδήποτε άλλο εργασιακό σας ζήτημα, μπορείτε να απευθύνεστε στο κατά περίπτωση αρμόδιο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας ή να επικοινωνείτε με την Υπηρεσία Ενημέρωσης του Πολίτη - ΙΡΙΔΑ του Υπουργείου Εργασίας (τηλ. 213 1516081 & 213 1516331). Επίσης, για τυχόν καταγγελίες σας μπορείτε να καλείτε στην τηλεφωνική γραμμή καταγγελιών της Επιθεώρησης Εργασίας 15512.

6 Πώς μπορώ να αντιδράσω σε περίπτωση μη καταβολής ή καθυστέρησης καταβολής των δεδουλευμένων αποδοχών μου από τον εργοδότη;

- ▲ Με καταγγελία στην κατά τόπο αρμόδια Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων, για διενέργεια εργατικής διαφοράς.
- ▲ Με άσκηση του δικαιώματος επίσχεσης εργασίας.
- ▲ Με το να θεωρήσεις ότι έχει επέλθει βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας σου.

7 Ποια είναι η προθεσμία εντός της οποίας μπορώ να διεκδικήσω τις δεδουλευμένες αποδοχές μου;

Οι κάθε είδους μισθολογικές αξιώσεις υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή η οποία αρχίζει μόλις λήξει το έτος μέσα στο οποίο γεννήθηκε η αξίωση.

8 Ποια είναι τα ασφαλιστικά μου δικαιώματα;

Σύμφωνα με την νομοθεσία του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, η οποία από 1-1-2017 αποτελεί ισχύουσα νομοθεσία του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), οι νέοι εργαζόμενοι με σχέση εξαρτημένης εργασίας (μισθωτή εργασία) υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλισή του για κύρια ασφάλιση. Επίσης, υπάγονται υποχρεωτικά και στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ), για επικουρική ασφάλιση.

Κατά τη διάρκεια της ασφάλισης αυτής καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, ασφαλισμένου και εργοδότη: α) με συνολικό ποσοστό 20% (6,67% για τον εργαζόμενο και 13,33% για τον εργοδότη) κύρια ασφάλιση και β) με ποσοστό 7% (3,5% για τον εργαζόμενο και 3,5% για τον εργοδότη) για την επικουρική ασφάλιση, που υπολογίζονται επί των καταβαλλόμενων αποδοχών.

9 Με ποιο τρόπο υπολογίζονται οι εισφορές των νέων αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών;

Για τους ελεύθερους επαγγελματίες (ασφαλισμένοι του πρώην ΟΑΕΕ) και τους αυτοαπασχολούμενους (ασφαλισμένους του πρώην ΕΤΑΑ), ασφαλισμένοι πριν ή μετά την 1/1/1993, προβλέπεται η καταβολή χαμηλότερων ασφαλιστικών εισφορών κατά την πρώτη 5ετία υπαγωγής στην ασφάλιση, προκειμένου να διευκολυνθούν στην άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας κατά τα πρώτα έτη που οι ανάγκες είναι ιδιαίτερα αυξημένες (άρθρο 39 του ν.4387/2016).

Συγκεκριμένα, για ορισμένες κατηγορίες ελεύθερων επαγγελματιών (ασφαλισμένοι του πρώην ΟΑΕΕ που είναι απόφοιτοι σχολών ανωτάτης εκπαίδευσης και εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια με τη μορφή ΝΠΔΔ), και για το σύνολο των αυτοαπασχολούμενων (ασφαλισμένοι του πρώην ΕΤΑΑ), το ύψος του ασφαλιστρού για την κύρια ασφάλιση ανέρχεται σε 14% για τα πρώτα 2 έτη ασφάλισης, σε 17% για τα επόμενα 3 έτη ασφάλισης και σε 20% για χρόνο ασφάλισης άνω των 5 ετών.

Επιπλέον, για τα ανωτέρω πρόσωπα η ελάχιστη βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών αντιστοιχεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών (σήμερα η ως άνω ελάχιστη βάση διαμορφώνεται σε 70% x €586,08 = €410,23).

Η διαφορά που προκύπτει από την καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με τα ανωτέρω καταβάλλεται σταδιακά από τους ασφαλισμένους σε βάθος 15ετίας, όταν το εισόδημά τους υπερβαίνει ετησίως τα €18.000,00.

10 Ποια είναι τα βασικά νομοθετήματα για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία;

Οι γενικές διατάξεις για την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία, περιλαμβάνονται στο Κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία (ΚΝΥΑΕ) όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84 Α') και ο οποίος, μεταξύ άλλων, αποτελεί εναρμόνιση με την κοινοτική οδηγία - πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία. Πέραν των παραπάνω, όλα τα προεδρικά διατάγματα με τα οποία εναρμονίσθηκε η εθνική μας νομοθεσία με το κοινοτικό δίκαιο περιέχουν ειδικές ρυθμίσεις (ειδικούς παράγοντες κινδύνου, κατηγορίες εργαζομένων, εργασίες κλπ).

Η νομοθεσία για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων βρίσκεται στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εργασίας στη διεύθυνση www.yrakp.gr, στα θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, σε εκδόσεις της Δ/νσης Ασφάλειας και Υγείας της Εργασίας και στον δικτυακό τόπο <http://osha.europa.eu> στην υποκατηγορία νομοθεσία.

11 Ποιες επιχειρήσεις υποχρεούνται να έχουν τεχνικό ασφάλειας και ιατρό εργασίας;

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία όλες οι επιχειρήσεις εφόσον απασχολούν έστω και έναν εργαζόμενο πρέπει να έχουν τεχνικό ασφάλειας. Αντίστοιχα οι επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν από 50 εργαζομένους και άνω ή όσες έχουν έστω και έναν εργαζόμενο εφόσον οι εργασίες τους είναι σχετικές με μόλυβδο, αμίαντο, βιολογικούς παράγοντες, καρκινογόνους παράγοντες, υποχρεούνται να έχουν και ιατρό εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, ο εργοδότης, ακόμη και αν χρησιμοποιεί υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, έχει αμέριστη την ευθύνη να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων και να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα.

12 Ποιες είναι οι υποχρεώσεις των εργαζομένων για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία;

Κάθε εργαζόμενος έχει υποχρέωση να εφαρμόζει τους κανόνες υγείας και ασφάλειας και να φροντίζει ανάλογα με τις δυνατότητές του, για την ασφάλεια και την υγεία του καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων ατόμων που επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εργασία. Ενδεικτικά οι εργαζόμενοι οφείλουν, σύμφωνα με την εκπαίδευσή τους και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη τους:

- ▲ να χρησιμοποιούν σωστά τις μηχανές, τις συσκευές, τα εργαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα.

γαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα. ▲ να χρησιμοποιούν σωστά τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό που τίθεται στη διάθεσή τους και μετά τη χρήση να τον τακτοποιούν στη θέση του.

- ▲ να μη θέτουν εκτός λειτουργίας, αλλάζουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφάλειας των μηχανών, εργαλείων, συσκευών, εγκαταστάσεων και κτιρίων και να χρησιμοποιούν σωστά αυτούς τους μηχανισμούς ασφαλείας.